

ks. prof. dr hab. Janusz Mączka

**Zakład Filozofii Przyrody i Nauk Przyrodniczych
Uniwersytet Jana Pawła II
Kraków**

Czy wszechświat ma rozwiązania ostateczne?

Tytuł sugeruje, że będę prezentował nie tylko jedno rozwiązanie np. o charakterze tylko kosmologicznym. Mimo tego, że pojęcie *wszechświat* sugerowałoby kosmologiczne podejście, to jednak wiemy, iż pojęciem tym operują filozofowie, a także teolodzy. Będę sięgał do wszystkich z wymienionych dziedzin wiedzy, gdyż każda z nich w swoisty dla siebie sposób formułuje „rozwiązania ostateczne”. Co więcej, proponowane rozwiązania będą się do siebie zbliżały, czy wręcz przenikały, ale wyraźnie będę podkreślał, że nie można traktować ich zastępczo. Nie trudno się domyśleć, że najmniejsze aspiracje co do rozwiązań ostatecznych rości sobie kosmologia. Po drugiej stronie stoją przede wszystkim rozwiązania teologiczne. Propozycje filozoficzne nie są neutralne. W istotnym zakresie łączą się one z teologią, ale refleksja filozoficzna dokonuje się również w kontekście kosmologicznym. Ciekawie kształtuje się historia zmian w obrazie świata. Chodzi zwłaszcza o relacje między wiecznością a stworzeniem oraz między stworzeniem a początkiem świata. Przedstawione relacje zmieniają się w zależności od rozwoju badań w zakresie każdej z dziedzin. W końcowej tezie chciałbym wskazać, że teologiczne rozwiązania o charakterze ostatecznym mogą przekraczać granice kosmologiczne. Akt stworzenia nie jest równoznaczny z fizycznym początkiem świata. Ciekawe jest, aby zobaczyć jak religia, filozofia i kosmologia dopełniają się, a nie wykluczają. Każda dziedzina wyznacza swoje granice i one nie pokrywają się zakresowo. W konsekwencji postulowanie rozwiązań ostatecznych w wielu przypadkach może okazać się złudzeniem.

2 marca 2016

godz. 15.30